

Pedagogiska möjligheter i möte med olika språkliga förutsättningar

*Välkommen till
SITS kongress*

كل أركش

Kongress 14 oktober 2022

Årets Tal- och språkkongress den 14 oktober riktar ljuset mot språklig mångfald och variation. För att språket inte ska skymma sikten behöver undervisning och lärmiljö vara språkligt tillgänglig och tillåtande för alla. Ett perspektiv är att alla språk används i undervisningen, så kallat transspråkande. Det kan även vara stöttning vid någon form av språklig sårbarhet.

I årets välfyllda och intressanta kongress medverkar såväl forskare som praktiker och vi ser fram emot att få möta många deltagare från olika delar av landet. Utställare kommer att vara på plats. Traditionenligt delas 2022 års Tal- och språkpris ut under kongressdagen.

Delta fysiskt på plats i Stockholm, Kapitel 8 Klara Strand, eller digitalt via Zoom. Vid fysiskt deltagande har vi ett begränsat antal platser och tillämpar principen "först till kvarn".

Se nedan för information om anmälan till kongressen.

PROGRAM, 14 oktober 2022

08.00 – 08.30	Caféfrukost
08.30 – 09.00	Registrering*
09.00 – 09.10	Välkommen
09.10 – 10.10	Elin Thordardottir: Bilingual learning in different societal contexts
10.10 – 10.30	Kaffe*
10.30 – 11.00	Fortsättning: Elin Thordardottir
11.10 – 12.00	Gudrun Svensson: Lärande i flerspråkiga klassrum i förskola och skola
12.00 – 13.00	Lunch*
13.00 – 13.50	Sara Willermark: På tal om skärmtid, covid och framtid – Perspektiv på skolans digitalisering
14.00 – 14.50	Anna Ekström: Likvärdig utbildning för barn med språkstörning: Hur elever med språkstörning upplever språk och kommunikation i skolan
14.50 – 15.00	Tal och språkpriset 2022
15.00 – 15.30	Kaffe*
15.30 – 16.20	Emma Leijnse: Den ojämlika skolan
16.30 – 16.45	Avslutning

* Tillfälle att besöka våra utställare på plats.

ANMÄLAN & MER INFORMATION

Anmäl dig på länken nedan:

<https://sits.nu/anmalan-till-sits-kongress-2022/>

UNDRAR DU NÅGOT?

Har du frågor, tveka inte att höra av dig till
Ann Jacobson: ann.jacobson@telia.com eller
Camilla Svedelius: camillasvedelius@gmail.com

PRISER

Anmälnings-avgift	"Early bird" pris t.o.m 30 juni 2022		Ordinare pris fr.o.m 1 juli 2022	
	Deltar digitalt	Deltar på plats	Deltar digitalt	Deltar på plats
Pris för medlemmar*	2000 kronor	2500 kronor	2500 kronor	3000 kronor
Pris för icke medlemmar	2500 kronor	3000 kronor	3000 kronor	3500 kronor

ELIN THORDARDOTTIR

Bilingual learning in different societal contexts

Elin Thordardottir, a native of Iceland, received her training at the University of Wisconsin-Madison. She has been faculty at the School of Communication Sciences and Disorders at McGill since 1998, where she teaches courses on developmental language disorder (DLD) in monolingual and bilingual children, its nature, underlying causes, assessment and intervention.

She also runs research labs in Montreal and in Iceland, and lectures regularly at the University of Iceland.

Elin is the author of several language assessment tools in Icelandic and French. She has worked closely with school boards and impacted policy making. Recently, Elin was vice-chair of a European multi-national research network focusing on the treatment of oral language impairment across countries of Europe and beyond (Cost Action IS1406).

Research over the past 10-15 years has significantly increased our understanding of bilingual development – including background and environmental factors that promote the development of each language. This has allowed the refinement of assessment methods that aim to assess communicative difficulty and distinguish transient difficulty from Developmental Language Disorder (DLD), making such assessments more accurate. Research on language intervention for bilingual children with DLD has also increased markedly, documenting methods that are supported by research evidence. At the same time, research has also underscored the tremendous heterogeneity that exists in childhood bilingualism, not only within particular bilingual settings, but also between bilingual regions, with findings showing that not all environments are equally supportive of bilingual development. This talk will present recent research findings as well as specific clinical recommendations relating to language assessment, language intervention and recommendations to parents of bilingual children that are based on recent research.

GUDRUN SVENSSON

Lärande i flerspråkiga klassrum i förskola och skola

Gudrun Svensson, FD, docent i svenska som andraspråk. Inriktning mot flerspråkighetsforskning, oftast om lärande i flerspråkiga skolmiljöer. Deltar i Skolverksprojekt i alla stadier - från förskola till vuxenutbildning som SFI och Komvux.

Har publicerat ett antal forskningsartiklar i ämnet och bl.a. skrivit boken Transspråkande i praktik och teori samt delar av den av Skolverket utgivna skriften Greppa flerspråkigheten.

I den svenska förskolan och skolan finns i dag ett stort antal barn som har ett annat språk än svenska som sitt förstaspråk. Oftast talas detta språk i hemmet och därmed skapas ett mångsidigt språkligt kunnande, ett språkligt kunnande som inte alltid tas tillvara i skolan eftersom det kanske ignoreras och i vissa fall även motarbetas. Den språkliga mångfald som i dag finns i förskolan och skolan kan lyftas fram och berika undervisningen. Samtidigt stärks eleverna både i sin identitets- och sin kunskapsutveckling.

I föreläsningen fokuseras de språkliga strategier som benämns pedagogiskt transspråkande (internationellt benämnt translanguaging) inom flerspråkighetsforskningen med utgångspunkt från de teorier som ligger till grund för transspråkande. Föreläsningen lägger dock tonvikt på hur transspråkande har tillämpats i förskola och skola och ger praktiska exempel från undervisning samt pedagogers funderingar och förhållningssätt.

SARA WILLERMARK

På tal om skärmtid, covid och framtid – Perspektiv på skolans digitalisering

Sara Willermark är doktor i Informatik med inriktning mot arbetsintegrerat lärande. Hon arbetar som lektor vid Högskolan Väst och forskar huvudsakligen om skolans digitalisering och hur det påverkar villkoren för lärare, lärande och ledarskap.

Skolans digitalisering har varit på agendan i decennier men har intensifierats de senaste åren. I ljuset av det följer en livlig och delvis polariserad debatt. Faktum är att samhällets digitalisering skär igenom hela utbildningssystemet, skapar en mängd möjligheter och ger upphov till nya innovationer men medför också problem och risker. I den här föreläsningen diskuteras några av digitaliseringens dilemman. Vad händer när vi för in digital teknik i undervisningen? Varför ser konsekvenserna så olika ut? Hur fungerade den plötsliga omställningen till fjärr- och distansundervisningen till följd av Covid-19 och vad vilka lärdomar tar vi med oss?

ANNA EKSTRÖM

Likvärdig utbildning för barn med språkstörning: Hur elever med språkstörning upplever språk och kommunikation i skolan

Anna Ekström är lektor i logopedi vid Linköpings universitet och ansvarar bland annat för det pågående forskningsprojektet: "Likvärdig utbildning för barn med språkstörning: måluppfyllelse, upplevelser och delaktighet" som finansieras av Vetenskapsrådet.

Foto: David Einar

Förmågan att förstå och göra sig förstådd är central för att kunna delta i skolans aktiviteter och för att kunna lära sig, oavsett ämne. Sex till åtta procent av alla elever har språkstörning och därför svårare att utnyttja språket som en resurs i lärandet. I ett pågående forskningsprojekt undersöks hur elever med språkstörning klarar skolans mål och hur de tycker att det är att gå i skolan. I projektet har elever med språkstörning själva fått berätta om hur de upplever språk och kommunikation i skolan. Två övergripande mönster i berättelserna framträder: beskrivningar som fokuserar på elevernas egna svårigheter och problem (individuella faktorer) och beskrivningar som lyfter fram problem med hur andra uttrycker sig och bemöter elever med språkstörning (kontextuella och externa faktorer). Det framgår också att eleverna inte upplever sin språkliga förmåga som likadan i alla sammanhang, utan att den kommunikativa kontexten och vem man pratar med är en viktig del i hur språk och kommunikation upplevs fungera i skolan.

EMMA LEIJNSE

Den ojämlika skolan

Emma Leijnse är utbildningsreporter på Sydsvenskan och författare till den nyutkomna reportageboken *I en annan klass* (2022), som belyser hur elever i svenska skolor allt mer delas upp utifrån bakgrund. Emma har tidigare utkommit med de båda reportageböckerna *Godkänt?* (2012) och *Fördel kvinna* (2017). Hon både talar och skriver ofta om språkets kraft och hur grundläggande språket är både för skolresultat och livet igenom. År 2019 var Emma en av sommarpratarna i P1.

Foto: Lars Dareberg

Skillnaderna i den svenska skolan har ökat i över tjugo års tid. Utvecklingen går på tvärs mot de länder vi brukar jämföra oss med.

Emma Leijnse, författare och utbildningsreporter på Sydsvenskan, har följt två skolklasser genom mellanstadiet. I den ena klassen har eleverna lågutbildade föräldrar, i den andra högutbildade.

De elever som har med sig dåliga förutsättningar hemifrån får också gå i en sämre skola. Deras förutsättningar att utvecklas språkligt är något av det som tar mest stryk. Det får stora konsekvenser – för samhället, hur barnen ser på sig själva, vilka möjligheter de har att nå framgång i skolan, och för resten av deras liv.